

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobkyně: **GANĚŠA s.r.o.**, sídlem Komenského 87/3, Liberec, zastoupené Mgr. Davidem Hejzlarem, advokátem, sídlem 1. máje 97/25, Liberec, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, sídlem Masarykova 31, Brno, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 8. 2018, č. j. 37652/18/5200-11433-700681, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 20. 2. 2020, č. j. 59 Af 35/2018 - 82,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 20. 2. 2020, č. j. 59 Af 35/2018 - 82, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

- [1] Finanční úřad pro Liberecký kraj (dále jen „správce daně“) vydal dne 4. 10. 2017 platební výměr, jímž byla žalobkyni uložena povinnost zaplatit pokutu ve výši 2.000 Kč za správní delikt spočívající v tom, že žalobkyně nepodala elektronicky přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016.
- [2] Dne 14. 12. 2017 vydal správce daně rozhodnutí o opravě zřejmých nesprávností.
- [3] Proti platebnímu výměru, ve znění rozhodnutí o opravě zřejmých nesprávností, podala žalobkyně odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 8. 2018 zamítl a rozhodnutí správce daně, ve znění rozhodnutí o opravě zřejmých nesprávností, potvrdil.
- [4] Proti rozhodnutí žalovaného o odvolání podala dne 31. 10. 2018 žalobkyně žalobu.

[5] Rozhodnutím ze dne 16. 10. 2019 vydaným v přezkumném řízení podle § 124 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, žalovaný změnil své rozhodnutí o odvolání ze dne 21. 8. 2018 tak, že platební výměr ze dne 4. 10. 2017, ve znění rozhodnutí o opravě zřejmých nesprávností ze dne 14. 12. 2017, zrušil a řízení zastavil.

[6] Krajský soud žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 8. 2018 odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení. Dospěl totiž k závěru, že vydáním rozhodnutí, jímž byl platební výměr správce daně zrušen a řízení bylo zastaveno, odpadl předmět řízení o žalobě.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Proti usnesení krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[8] V kasační stížnosti stěžovatelka namítá, že krajský soud nesprávně posoudil důsledky přezkumného řízení. Odkazy na konstantní judikaturu nejsou přílehlivé, neboť se vztahují na jiné typy přezkumného řízení a krajský soud typy přezkumných řízení neodlišil.

[9] Za situace, kdy nebylo vydáno rozhodnutí soudu o zastavení řízení, rozhodnutí žalovaného o přezkumu nemohlo nabýt právní moci. Nemohlo tedy ani nahradit či změnit žalobou napadené rozhodnutí. Stěžovatelka ani není oprávněna uplatnit své námitky proti rozhodnutí o přezkumu v žádném dalším řízení, neboť u přezkumu dle § 124 daňového řádu je vyloučeno podání jakýchkoli opravných prostředků. Krajský soud tak porušil zásadu spravedlivého řízení a právo stěžovatelky na přístup k soudu.

[10] Přezkumné řízení v nyní projednávaném případě nebylo zahájeno před podáním žaloby ke krajskému soudu. O vedeném přezkumném řízení se stěžovatelka nedozvěděla, bylo jí doručeno až rozhodnutí o přezkumu. Pokuta uložená platebním výměrem stěžovatelce vrácena nebyla, a tedy nedošlo k uspokojení stěžovatelky. Krajskému soudu stěžovatelka sdělila, že se necítí rozhodnutím o přezkumu žalovaného uspokojena. Pokud není postupem správního orgánu uspokojena, má právo na pokračování soudního řízení. Stěžovatelka rovněž namítá, že její sdělení o neuspokojení nemá odraz v odůvodnění napadeného usnesení o odmítnutí žaloby.

[11] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se neztotožňuje s kverulantským přístupem stěžovatelky. Rozhodnutím žalovaného vydaným postupem dle § 124 daňového řádu fakticky došlo k plnému uspokojení žalobního návrhu. Stěžovatelka tedy dle žalovaného pouze neúčelně protahuje soudní řízení. Žalovaný poukázal na to, že platebním výměrem byla uložena pokuta ve výši 2.000 Kč, a připomněl zásadu *de minimis non curat praetor*. V případě, kdy se žalobce vyjádří, že se necítí uspokojen, zákon sice předpokládá pokračování žalobního řízení, v nynějším případě však s ohledem na konkrétní okolnosti měl krajský soud podle žalovaného rozhodnout o zastavení řízení.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

pokračování

[12] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[14] Dle § 124 odst. 1 daňového řádu *domáhá-li se navrhovatel ve správním soudnictví zrušení rozhodnutí vydaného správcem daně, může jej správce daně uspokojit změnou nebo zrušením tohoto rozhodnutí v přezkumném řízení.*

[15] Podle § 62 s. ř. s. platí, že: (1) *Dokud soud nerozhodl, může odpůrce vydat nové rozhodnutí nebo opatření, popřípadě provést jiný úkon, jimiž navrhovatele uspokojí, nezasáhne-li tímto postupem práva nebo povinnosti třetích osob. Svůj záměr navrhovatele uspokojit sdělí správní orgán soudu a vyžádá si správní spisy, pokud je již soudu předložil.* (2) *Předseda senátu stanoví lhůtu, v níž je třeba rozhodnutí vydat, opatření nebo úkon provést a oznámit je navrhovateli i soudu; uplyne-li tato lhůta marně, pokračuje soud v řízení.* (3) *Dojde-li oznámení odpůrce podle odstavce 2 soudu, vyzve předseda senátu navrhovatele, aby se ve stanovené lhůtě vyjádřil, zda je postupem správního orgánu uspokojen. Zmeškání této lhůty nelze prominout.* (4) *Soud řízení usnesením zastaví, sdělí-li navrhovatel, že je uspokojen. Soud řízení zastaví i tehdy, nevyjádří-li se takto navrhovatel ve stanovené lhůtě, jestliže ze všech okolností případu je zřejmé, že k jeho uspokojení došlo.* (5) *Rozhodnutí, opatření nebo úkon podle odstavce 1 nabývá právní moci nebo obdobných právních účinků dnem právní moci rozhodnutí soudu o zastavení řízení.*

[16] Krajský soud odmítl žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Toto ustanovení takový postup umožňuje v případě, že *soud o této věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.* Nedostatek podmínek řízení krajský soud shledal v tom, že vydáním přezkumného rozhodnutí, jímž byl platební výměr správce daně zrušen a řízení bylo zastaveno, odpadl předmět řízení o žalobě. Vyšel přitom ze závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2007, č. j. 7 Afs 143/2006 - 95, ze dne 28. 5. 2010, č. j. 2 Afs 125/2009 - 104, a ze dne 16. 12. 2015, č. j. 3 Afs 99/2015 - 26.

[17] Uvedená prejudikatura, týkající se aplikace § 55b zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, § 94 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 121-123 daňového řádu, vyjadřuje právní názor, že je-li původní rozhodnutí, které je soudem přezkoumáváno, v přezkumném řízení změněno či zrušeno, nastává tím situace, kdy je vydáno nové meritorní rozhodnutí a původní rozhodnutí žalobou napadené již neexistuje, proto z povahy věci odpadá možnost soudu přezkoumat původní rozhodnutí.

[18] Jak však správně argumentuje stěžovatelka, uvedený právní názor se vztahuje na přezkumná rozhodnutí vydaná v jiných procesních režimech, než je přezkumné rozhodnutí, které dne 16. 10. 2019 vydal žalovaný v nyní projednávaném případě.

[19] Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 10. 2019 je výslovně uvozeno jako rozhodnutí vydané dle § 124 odst. 1 daňového řádu v přezkumném řízení směřujícím k uspokojení navrhovatele. Úmysl žalovaného vydat rozhodnutí v přezkumném řízení dle § 124 odst. 1 daňového řádu ve spojení s § 62 s. ř. s. za účelem uspokojení stěžovatelky, jež

se ve správním soudnictví domáhala zrušení rozhodnutí správce daně, je zřejmý i z procesního postupu žalovaného v řízení před soudem (přípisy ze dne 3. 7. 2019 a 25. 10. 2019) i z postupu soudu (usnesení ze dne 15. 8. 2019, opatření předsedkyně 4. 11. 2019); žalovaný tento úmysl potvrdil i ve svém vyjádření ke kasační stížnosti.

[20] Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 10. 2019 ani nemůže být posouzeno jako rozhodnutí v přezkumném řízení dle § 121 až 123 daňového řádu, neboť pro vydání rozhodnutí v „obecném“ přezkumném řízení podle těchto ustanovení nebyly splněny procesní podmínky spočívající v nařízení přezkumného řízení nadřízeným správcem daně (§ 122 odst. 1 daňového řádu).

[21] Není proto pochyb o tom, že v projednávaném případě přezkumné rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 10. 2019 bylo vydáno postupem dle § 124 odst. 1 daňového řádu za účelem uspokojení stěžovatelky. Takové rozhodnutí však nabývá právních účinků za podmínek dle § 62 odst. ř. s. až ve spojení s nabytím právní moci rozhodnutí soudu o zastavení žalobního řízení. Rozhodnutí vydané podle § 124 daňového řádu tedy nemohlo v průběhu žalobního řízení odstranit žalobou napadené rozhodnutí, a nemohl tak odpadnout předmět soudního řízení.

[22] Krajský soud tedy pochybil tím, že dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl žalobu stěžovatelky, aniž byly pro odmítnutí žaloby splněny zákonné podmínky.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal, že důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. byl naplněn. Nejvyšší správní soud proto usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby pro jeho nezákonnost zrušil a věc krajskému soudu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Neshledá-li krajský soud naplnění zákonných důvodů pro zastavení řízení či odmítnutí žaloby z jiného důvodu než v předchozím řízení, přistoupí k meritornímu projednání žaloby.

[24] Krajský soud v dalším řízení podle § 110 odst. 3 věty první s. ř. s. rozhodne také o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. listopadu 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu